T077 BL VII (48) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q48

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 49

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Ba: DOÁI NOÙI KHOÂNG BIEÁT

Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ moãi nöûa thaùng neân noùi giôùi Ba-la-ñeà-moäc- xoa, caùc Bí-soâ vaâng lôøi Phaät daïy nhöng khi Luïc chuùng nghe noùi giôùi lieàn noùi raèng: “Nay toâi môùi bieát ñöôïc phaùp naøy ñöôïc noùi ra töø trong Giôùi kinh”, caùc Bí-soâ noùi: “Moãi nöûa thaùng khi noùi Giôùi kinh, cuï thoï haù khoâng nghe hay sao?”, Luïc chuùng noùi: “Toâi ñaâu phaûi chæ nghe noùi giôùi naøy maø khoâng nghó ñeán vieäc khaùc, ñoái vôùi caùc caûnh duïc cuõng phaûi suy nghó”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu coù Bí-soâ khi nghe thuyeát giôùi moãi nöûa thaùng noùi raèng: Naøy caùc cuï thoï, nay toâi môùi bieát phaùp naøy noùi ra töø trong Giôùi kinh. Caùc Bí-soâ bieát Bí-soâ naøy ñaõ hai, ba laàn cuøng laøm tröôûng tònh hoaëc nhieàu hôn thì neân noùi vôùi Bí-soâ kia raèng: Naøy cuï thoï, ñaây laø phaùp hy kyø, khoù theå gaëp ñöôïc, khi thuyeát giôùi thaày khoâng cung kính phaûi chaêng, truï taâm khoâng aân troïng phaûi khoâng, khôûi töôûng yù baát nhaát phaûi khoâng, khoâng nhieáp taâm laéng nghe giôùi phaûi khoâng, thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Khi noùi giôùi kinh laø noùi töø boán Tha thaéng cho ñeán baûy Dieät traùnh, theo thöù lôùp noùi roõ yeáu nghóa cuûa giôùi. Noùi nay toâi môùi bieát… laø Luïc chuùng cuøng caùc Bí-soâ khaùc nghe giôùi maø coá yù noùi laø nay môùi bieát, yù muoán laøm cho ngöôøi khaùc sanh taâm öu hoái, laøm naõo loaïn chuùng, neân coù loãi naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ nghe noùi boán Tha thaéng cho ñeán baûy Dieät traùnh maø noùi nhö theá thì moãi moãi lôøi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät söï khoâng hieåu bieát nhö ngöôøi ngu si thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49
669

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Boán: LAØM OÁNG ÑÖÏNG KIM Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät ngöôøi thôï tieän teân laø Ñaït-ma tieän ñoà baèng xöông, söøng raát kheùo tay. Ngöôøi naøy tröôùc kia kính tín ngoaïi ñaïo khoâng y, moät hoâm nhôn nghe Bí-soâ noùi phaùp yeáu beøn sanh taâm kính tín Phaät giaùo. Sau nhôn nghe Bí-soâ naøy noùi veà baûy phöôùc nghieäp höõu söï lieàn suy nghó: "Tröôùc ñaây ta khoâng bieát neân quy y ngoaïi ñaïo loä hình, hoï laáy tu khoå haïnh laøm söï nghieäp, laø taø bieân khoâng phaûi trung ñaïo. Nay ta neân tu phöôùc nghieäp höõu söï ñeå ñôøi naøy ñôøi sau ñöôïc cöùu giuùp, nhöng ta voán ngheøo khoù, chæ coù theå duøng söùc mình tu phöôùc", nghó roài lieàn ñeán baïch caùc Bí-soâ: "Con kheùo tieän ñoà baèng ngaø, söøng, xöông; neáu vò naøo caàn laøm oáng ñöïng kim, con seõ tieän cuùng döôøng". Luùc ñoù coù Bí-soâ baûo laøm oáng ñöïng kim baèng ngaø, ngöôøi thôï tieän lieàn laøm cuùng döôøng, thaáy moùn ñoà tinh xaûo deã thöông caùc Bí-soâ ñeàu khen ngôïi vaø laàn luôït baûo laøm, khieán cho ngaø, söøng xöông ñeàu heát neân ngöôøi thôï tieän phaûi laâm caûnh ngheøo khoán, aùo khoâng ñuû che thaân, côm khoâng ñuû no buïng. Ngoaïi ñaïo loä hình thaáy vaäy lieàn noùi: "Tröôùc kia quy y theo chuùng toâi, gia caûnh coøn ñaày ñuû, nay quy y theo nhöõng ngöôøi caïo toùc neân môùi laâm caùnh ngheøo khoán, do ñaây nghieäm bieát ai laø baïn toát". Caùc Bí-soâ thieåu duïc nghe roài lieàn cheâ traùch: "Taïi sao Bí-soâ baûo thôï tieän laøm maø khoâng bieát löôïng xeùt ñeán noãi laøm cho ngöôøi ta laâm caûnh ngheøo khoán laïi coøn bò ngoaïi ñaïo cheâ bai", ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu coù Bí-soâ laøm oáng ñöïng kim baèng ngaø, söøng, xöông, phaïm Ba-daät-ñeå-ca, neáu ñaõ laøm roài thì neân ñaäp boû." Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi trong phaùp naøy. OÁng ñöïng kim coù hai: Loaïi ñöïng moät caây vaø loaïi ñöïng nhieàu caây, neáu laøm baèng ngaø, söøng, xöông thì khoâng cho; töï laøm hay baûo ngöôøi khaùc laøm ñeàu khoâng ñöôïc, neáu ñaõ laøm roài thì neân ñaäp boû roài saùm toäi, ngöôøi ñoái saùm neân hoûi Bí-soâ phaïm ñaõ ñaäp boû roài chöa, neáu khoâng hoûi thì ngöôøi ñoái saùm phaïm AÙc-taùc. Hoûi roài môùi cho saùm toäi. Bí-soâ neân duøng oáng tre, oáng truùc hay mieáng vaûi ñeå ñöïng kim hay goùi kim, thænh thoaûng neân môû ra xem ñöøng ñeå kim bò ræ seùt thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Laêm: LAØM GIÖÔØNG QUAÙ LÖÔÏNG Phaät trong röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät Bí-soâ du haønh trong nhaân gian ñeán trong röøng Theä-ña, gaëp trôøi toái cöûa ñoùng,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49
670

thaáy döôùi maùi hieân coù moät caùi giöôøng chaân ngaén thaáp lieàn röûa chaân leân giöôøng ngoài kieát giaø nhaäp ñònh. ÔÛ döôùi chaân giöôøng coù moät con raén thích maùt laïnh neân boø leân caén ngay traùn cuûa Bí-soâ neân Bí-soâ cheát, thaàn thöùc thaùc sanh leân coõi trôøi ba möôi ba ngoài chaép tay. Trôøi Ñeá thích sai naêm traêm Thieân nöõ haàu haï, aâm thanh cuûa chuoãi anh laïc treân ngöôøi Thieân nöõ vang ra tieáng vi dieäu, vò thieân töû naøy tuy nghe tieáng nhöng khoâng nhìn Thieân nöõ chæ hoûi: “Taïi sao caùc vò ñeán laøm phieàn toâi?”, caùc Thieân nöõ thaáy vieäc naøy roài ñeàu khen laø kyø laï, ñeán baïch trôøi Ñeá thích, thieân chuû baûo ñem taám göông ñeå tröôùc thieân töû ñoù, thieân töû luùc ñoù môùi thaáy treân ngöôøi mình cuõng ñaày chuoãi anh laïc, sanh taâm nhaøm lìa neân noùi keä: “ÔÛ trong theá gian naøy, Thaân ngöôøi raát khoù ñöôïc, Chaùnh tín lôøi Nhö lai, Xuaát gia laïi caøng khoù, Vieäc khoù gaëp nhö theá, Toâi ñeàu ñaõ gaëp ñöôïc. Sao ñeå maát phaùp nhaõn, Vaøo trong lao nguïc naøy? Toâi khoâng ñöôïc chaùnh kieán, Quyeát khoâng thoï duïc laïc, Do ñaây chöôùng giaûi thoaùt, Ñaém chìm trong ñöôøng aùc. Toâi ôû giöõa Thieân nöõ, Nhö bò quyû thaàn vaây, Vaøo röøng ngu si naøy, Laøm sao seõ xuaát ly.” Phaùp thöôøng cuûa chö thieân laø khi môùi sanh leân trôøi lieàn khôûi ba nieäm: Ta töø coõi naøo cheát, nay sanh vaøo coõi naøo vaø do nghieäp löïc gì. Thieân töû naøy lieàn quaùn bieát mình töø loaøi ngöôøi cheát, hieän sanh leân coõi trôøi ba möôi ba vaø do nghieäp löïc kheùo trì tònh giôùi chieâu caûm. Luùc ñoù caùc Thieân nöõ baûo thieân töû: “Ñaïi tieân, haõy ñeán kính leã thieân chuû Ñeá thích”, thieân töû hoûi: “Thieân chuû Ñeá thích ñaõ coù theå xa lìa duïc nhieãm saân si chöa?”, caùc Thieân nöõ ñaùp laø chöa, thieân töû noùi: “Tröôùc ñaây toâi ñaõ quy y nôi Theá toân ñaïi sö laø ngöôøi ñaõ xa lìa duïc nhieãm saân si neân leã kính, nay toâi laøm sao coù theå kính leã ngöôøi coøn ñuû ba ñoäc. Caùc vò haõy chæ giuùp toâi coù nhaân duyeân gì coù theå khieán thieân chuû trôû laïi kính leã toâi hay khoâng?”, caùc Thieân nöõ noùi: “Coù vöôøn Thaéng uyeån teân Dieäu ñòa laø truù xöù cuûa thieân tieân, neáu ôû trong ñoù xuaát gia thieân chuû Ñeá thích seõ ñeán kính leã”. Thieân

töû nghe roài lieàn ñeán trong Dieäu ñòa, truù xöù cuûa thieân tieân caàu xuaát gia, thieân chuû Ñeá thích nghe bieát vieäc naøy roài lieàn ñeán trong vöôøn Uyeån kính leã, khen ngôïi roài caùo lui. Luùc ñoù thieân töû suy nghó: “Neáu ta khoâng ñeán kính leã Theá toân maø lieàn thoï thieân laïc laø ñieàu khoâng neân, nay ta neân ñeán ñaûnh leã Theá toân”, nghó roài, thieân töû laáy hoa trôøi ñöïng ñaày trong caùi y kích (gioû hoa, guøi hoa), thaân trang nghieâm baèng caùc chuoãi anh lac roài nhö traùng só co duoãi caùnh tay bieán maát ôû thieân cung hieän ra ôû röøng Theä- ña. Do söùc oai thaàn neân thaân quang cuûa thieân töû chieáu saùng khaép röøng Theä-ña, thieân töû ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài raõi hoa cuùng döôøng, nhieãu quanh Phaät ba voøng roài ngoài moät beân, noùi keä thænh hoûi Phaät: “Con ôû giöõa Thieân nöõ, Nhö bò quyû thaàn vaây, Vaøo röøng raäm u toái, Laøm sao tu xuaát ly?”, Phaät noùi keä ñaùp: “Coù dieäu ñaïo baèng thaúng, Ñi khoâng sôï seät gì, Phaùp nhaãn laø boø lôùn, Tieáng xe keùo khoâng loaïn. Hoå theïn laøm nieäm phuû,

Chuyeân nieäm laø thò tuøng, Trí hueä laø ngöôøi laùi, Chaùnh kieán daãn ñöôøng ñi. Neáu coù thieän nam töû, Ngoài xe an oån naøy, Moät loøng khoâng nghó khaùc, Ñeán ñöôïc choã toái thaéng". Luùc ñoù Theá toân quaùn caên taùnh yù nhaïo tuøy mieân cuûa thieân töû maø thuyeát phaùp khieán thieân töû ñöôïc khai ngoä, ngay nôi toøa ngoài chöùng ñöôïc quaû Döï löu. Ñaõ Kieán ñeá roài, thieân töû baïch Phaät: "Theá toân, nhôø Phaät khai ngoä khieán con ôû trong caùc naïn maø ñöôïc giaûi thoaùt, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï... cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt con ra khoûi ba coõi, ñaët ñeå con vaøo coõi trôøi ngöôøi, heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeáu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû. Nay con xin quy y Tam baûo, töø hoâm nay cho ñeán troïn ñôøi thoï trì naêm hoïc xöù, cuùi xin Theá toân chöùng bieát con laø OÂ-ba-saùch-ca", lieàn noùi keä:

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49
671

"Con nhôø thaàn löïc Phaät, Ñoùng haún ba ñöôøng aùc, Môû ñöôïc cöûa thieân dieäu, Thaúng leân ñöôøng Nieát-baøn. Con nöông ñöùc Theá toân , Nay ñöôïc nhaõn thanh tònh, Chöùng Thaùnh ñaïo, kieán ñeá, Vöôït qua bôø sanh töû, Phaät sieâu vieät ngöôøi trôøi, Lìa haún sanh laõo töû, Trong bieån Höõu khoù gaëp, Con nay gaëp, ñaéc quaû, Con duøng thaân trang nghieâm, Hoan hæ ñaûnh leã phaät, Höõu nhieãu töø oaùn keát, Xin trôû veà thieân cung". Thieân töû ñaûnh leã Phaät roài boãng nhieân bieán maát trôû veà laïi thieân cung. Ñeán saùng hoâm sau Bí-soâ Thoï söï ôû röøng Theä-ña ra môû cöûa chuøa thaáy vò Bí-soâ ngoài kieát giaø treân chieác giöôøng nhoû ñaõ maïng chung, laïi thaáy coù con raén ñoäc ôû döôùi chaân giöôøng, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo lo vieäc hoûa taùng roài noùi: "Khoâng neân naèm nguû treân giöôøng nhoû vaø thaáp, cuõng khoâng neân röûa chaân tröôùc giöôøng, neáu laøm traùi phaïm toäi Vieät phaùp". Luùc ñoù Luïc chuùng nghe Phaät cheá roài lieàn laøm giöôøng chaân cao ñeán baûy khuyûu tay roài duøng thang leo leân leo xuoáng, caùc Baø-la-moân cö só troâng thaáy ñeàu cheâ traùch, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ...cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu coù Bí-soâ laøm giöôøng lôùn, giöôøng nhoû, chaân giöôøng neân cao baèng taùm ngoùn tay cuûa Nhö lai, neáu cao quaù löôïng phaûi caét boû, phaïm Ba-daät-ñeå-ca". Sau ñoù cuï thoï OÂ-ñaø-di do thaân hình cao lôùn khi ngoài treân loaïi giöôøng naøy thì caèm ñuïng ñaàu goái, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: "Neáu coù Bí-soâ laøm giöôøng lôùn, giöôøng nhoû, chaân giöôøng neân cao baèng taùm ngoùn tay cuûa Nhö lai, töø khuùc goã tra vaøo loã moäng ôû chaân giöôøng, neáu cao quaù löôïng naøy phaûi caét boû, phaïm Ba-daät-ñeå-ca". Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Laøm giöôøng lôùn, giöôøng nhoû laø töï laøm hay baûo ngöôøi laøm. Chaân giöôøng cao taùm ngoùn tay cuûa Nhö

lai: taùm ngoùn tay cuûa Nhö lai baèng moät khuyûu tay cuûa ngöôøi trung bình. Tröø khuùc goã tra vaøo loã moäng ôû chaân giöôøng laø khoâng tính chieàu cao naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Neáu Bí-soâ laøm giöôøng cho Taêng hay cho rieâng mình, cao quaù taùm ngoùn tay cuûa Nhö lai ñeàu phaûi caét boû roài saùm toäi Ñoïa, ngöôøi ñoái saùm neân hoûi laø ñaõ caét boû roài chöa, neáu khoâng hoûi thì ngöôøi ñoái saùm phaïm AÙc-taùc, neáu noùi chöa caét boû thì khoâng cho thuyeát hoái. Neáu laøm ñuùng löôïng thì khoâng phaïm; Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Saùu: DUØNG COÛ, BOÂNG GOØN DOÀN LAØM NEÄM GIÖÔØNG Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø ñöôïc caùi giöôøng lôùn lieàn laáy boâng goøn doàn laøm neäm ñeå naèm. Sau ñoù coù moät Bí-soâ giaø töø nôi khaùc ñeán caàn caáp cho ngoïa cuï neân Bí-soââ Thoï söï saép xeáp ñeán ôû trong phoøng cuûa OÂ-ba-nan-ñaø, OÂ-ba-nan-ñaø luùc ñi mang theo caû neäm boâng. Bí-soâ giaø khoâng ñeå yù boâng goøn rôi rôùt treân giöôøng neân leân giöôøng naèm nguû, saùng daäy ra khoûi phoøng thì treân ngöôøi dính ñaày boâng goøn, caùc Bí-soâ thaáy roài lieàn hoûi nguyeân do, Bí-soâ giaø keå laïi vieäc treân, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu coù Bí-soâ duøng boâng goøn… doàn laøm neäm traûi treân giöôøng cuûa Taêng thì phaûi quaêng boû, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Vaät doàn coù naêm thöù: Boâng goøn, boâng coû, coû boà, kíp boái, loâng deâ; neáu Bí-soâ duøng naêm thöù naøy töï doàn hay baûo ngöôøi khaùc doàn laøm neäm naèm ñeàu phaïm Ñoïa, toäi neân thuyeát hoái. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo?: Neáu Bí-soâ ôû treân gheá giöôøng cuûa Taêng duøng boâng goøn… doàn laøm neäm traûi ngoài naèm ñeàu phaïm Ñoïa, phaûi quaêng boû boâng goøn naøy roài saùm toäi, ngöôøi ñoái saùm neân hoûi laø ñaõ quaêng boû boâng goøn ñoù chöa, neáu khoâng hoûi thì ngöôøi ñoái saùm phaïm AÙc-taùc; neáu noùi chöa quaêng boû thì khoâng cho thuyeát hoái.

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Baûy: MAY NI SÖ ÑAÛN NA QUAÙ LÖÔÏNG Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, nhö Phaät ñaõ daïy caùc Bí-soâ neáu duøng ngoïa cuï cuûa Taêng hay cuûa ngöôøi

khaùc cho ñeán caùc vaät cuûa rieâng mình ñeàu neân duøng vaät loùt ôû döôùi baûo veä. Luùc ñoù caùc Bí-soâ khoâng bieát may vôùi kích löôïng nhö theá naøo neân may quaù lôùn vaát boû caùi nhoû, hoaëc cheâ daøi ngaén… may laïi caùi khaùc sanh nhieàu vieäc phieàn phöùc thöôøng phaûi tìm caàu, khieán trôû ngaïi vieäc tu phaåm

thieän. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ laøm Ni-sö-ñaûn-na neân laøm ñuùng löôïng, ñuùng löôïng laø beà daøi hai tröông tay, beà roäng moät tröông tay röôõi cuûa Phaät, neáu laøm quaù löôïng naøy thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca, neáu laøm thaønh roài phaûi caét boû". Sau ñoù cuï thoï OÂ-ñaø-di do thaân hình to lôùn, moãi khi ngoài phaûi laáy laù caây loùt ôû hai beân chaân ñeå hoä ngoïa cuï, Theá toân ñi xem xeùt caùc phoøng thaáy laù boû böøa baõi, hoûi roõ nguyeân do roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ laøm Ni-sö-ñaûn-na neân laøm ñuùng löôïng, ñuùng löôïng laø beà daøi hai tröông tay, beà roäng moät tröông tay röôõi cuûa Phaät, beà daøi theâm moät tröông tay, neáu laøm quaù löôïng naøy phaïm Ba-daät-ñeå-ca, neáu laøm thaønh roài phaûi caét boû". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Ni-sö-ñaûn- na töùc laø phu cuï, töï laøm hay baûo ngöôøi laøm ñeàu phaïm toäi nhö nhau. Ñuùng löôïng: Moät tröông tay cuûa Phaät baèng ba tröông tay cuûa ngöôøi thöôøng, toång coäng Phaät cheá tröôùc sau coù chín tröông tay töùc laø boán khuyûu tay röôõi; beà roäng moät tröông tay röôõi cuûa Phaät baèng boán tröông tay vaø saùu ngoùn tay cuûa ngöôøi thöôøng. Neáu Bí-soâ khoâng y theo kích thöôùc naøy maø laøm quaù löôïng thì phaûi caét boû, toäi phaûi thuyeát hoái. (Theo yù cheá trong ñaây thì Ni-sö-ñaûn-na laø vaät ñeå loùt ngoïa cuï khoûi bò hö toån, khoâng duøng cho vieäc gì khaùc. Phaät do thaáy thaân hình cuûa ngöôøi khaùc to lôùn neân cheá kích thöôùc theâm moät tröông tay)

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Taùm: MAY Y CHE GHEÛ Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, nhö Theá toân ñaõ daïy, neân may y che gheû, caùc Bí-soâ khoâng bieát may vôùi kích löôïng nhö theá naøo neân may quaù lôùn hoaëc quaù nhoû, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ laøm y che gheû neân laøm ñuùng löôïng, ñuùng löôïng laø beà daøi boán tröông tay, beà roäng hai tröông tay cuûa Phaät, neáu may quaù löôïng naøy neân caét boû, phaïm Ba-daät-ñeå-ca". Neáu laïi coù Bí-soâ... gioáng nhö giôùi treân.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49
675

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Chín: MAY Y TAÉM MÖA Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, trong ba thaùng haï an cö Tyø-xaù- khö-loäc-töû-maãu ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Phaät vì noùi phaùp chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài im laëng, Tyø-xaù-khö baïch Phaät: "Theá toân, con xin thænh Phaät vaø Taêng saùng mai ñeán nhaø con thoï thöïc", Phaät im laëng nhaän lôøi, Tyø-xaù-khö bieát Phaät nhaän lôøi roài lieàn ñaûnh leã Phaät ra veà, veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm aáy lo lieäu ñaày ñuû caùc moùn aên thöôïng dieäu. Hoâm sau trôøi gaàn saùng, Phaät thaáy ôû phöông Ñoâng coù nhieàu ñaùm maây ñen bao phuû lieàn ñoaùn trôøi seõ möa lôùn neân baûo cuï thoï A-nan-ñaø: "Thaày neân ñeán baûo caùc Bí-soâ trôøi chaéc seõ möa lôùn, nöôùc möa thaám nhuaàn coù oai löïc lôùn, neáu taém möa naøy seõ töø ñöôïc

nhieàu bònh", A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy ñi thoâng baùo neân khi trôøi möa xuoáng caùc Bí-soâ ñeàu ra ñöùng ôû giöõa saân taém möa. Luùc ñoù Tyø-xaù-khö-loäc-töû-maãu söûa soaïn thöùc aên xong, traûi choã ngoài roài sai thò nöõ ñeán trong röøng Theä-ña baïch ñaõ ñeán giôø thoï thænh thöïc, thò nöõ naøy ñeán nôi thaáy cöûa ñoùng, beøn nhìn qua loã hoãng cöûa thaáy caùc Bí-soâ loä hình taém möa ôû giöõa saân lieàn cho laø ngoaïi ñaïo loä hình, lieàn trôû veà baïch laïi, Tyø-xaù-khö nghe roài lieàn suy nghó: "Saùng nay trôøi möa neân caùc Thaùnh chuùng loä hình taém trong möa chöù chaúng phaûi ngoaïi ñaïo loä hình", nghó roài lieàn sai ngöôøi khaùc ñeán goõ cöûa baïch ñaõ ñeán giôø thoï thænh thöïc. Phaät cuøng ñaïi chuùng ñeán nhaø Tyø-xaù-khö ngoài vaøo choã thoï thöïc... Tyø-xaù-khö baïch Phaät: "Cuùi xin Theá toân thöông xoùt chaáp nhaän taùm ñieàu nguyeän cuûa con: Moät laø con nguyeän cuùng aùo taém möa cho caùc Bí-soâ. Hai laø con nguyeän cuùng aùo taém cho caùc Bí-soâ ni. Ba laø con nguyeän cuùng thöùc aên cho khaùch Bí-soâ môùi ñeán. Boán laø con nguyeän cuùng thöùc aên cho Bí-soâ saép ñi. Naêm laø con nguyeän cuùng thöùc aên uoáng cho Bí-soâ bònh. Saùu laø con nguyeän cuùng thöùc aên cho Bí-soâ nuoâi bònh. Baûy laø con nguyeän cuùng thuoác cho Bí-soâ bònh. Taùm laø con nguyeän thöôøng cuùng chaùo cho Taêng" Phaät hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän cuùng aùo taém möa cho caùc Bí-soâ?", Tyø-xaù-khö ñaùp: "Vì hoâm nay ñeán giôø thoï thöïc con sai thò nöõ ñeán baïch, khi ñeán cöûa chuøa nhìn thaáy caùc Bí-soâ loä hình taém trong möa lieàn cho laø ngoaïi ñaïo loä hình, cho neân con nguyeän cuùng aùo taém möa cho caùc thaùnh chuùng che thaân khi taém", Phaät hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän cuùng aùo taém cho Bí-soâ ni?", ñaùp: "Con nhôù tröôùc ñaây thaáy coù Bí-soâ ni loä hình taém trong soâng bò ngöôøi tuïc cheâ traùch, cho neân con cuùng aùo taém cho chö ni che thaân khi taém", Phaät hoûi: "Do nhaân duyeân

gì coâ nguyeän cuùng thöùc aên cho khaùch Bí-soâ môùi ñeán?", ñaùp: "Vì khaùch Bí-soâ môùi ñeán chöa bieát roõ khaát thöïc theo thöù lôùp, laïi coøn meät nhoïc neân caàn aên thöùc aên ngon, cho neân con cuùng", Phaät laïi hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän cuùng thöùc aên uoáng cho bi soâ saép ñi?", ñaùp: "Bí-soâ saép ñi vôùi baïn ñoàng haønh, neáu phaûi khaát thöïc thì seõ theo khoâng kòp baïn, cho neân con cuùng", Phaät laïi hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän cuùng thöùc aên cho Bí-soâ bònh?", ñaùp: "Vì Bí-soâ bònh neáu khoâng ñöôïc thöùc aên, bònh seõ naëng theâm, cho neân con cuùng". Phaät laïi hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän cuùng thöùc aên cho Bí-soâ nuoâi bònh?", ñaùp: "Vì ngöôøi nuoâi bònh neáu phaûi khaát thöïc thì chaêm soùc bònh nhaân seõ khoâng chu toaøn, cho uoáng thuoác traùi thôøi, cho neân con cuùng". Phaät laïi hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän cuùng thuoác cho Bí-soâ bònh?", ñaùp: "Vì neáu khoâng coù thuoác thang thì bònh seõ khoù laønh, bònh hoaïn keùo daøi seõ pheá boû tu phaåm thieän, cho neân con cuùng", Phaät laïi hoûi: "Do nhaân duyeân gì coâ nguyeän thöôøng cuùng chaùo cho taêng?", ñaùp: "Vì caùc Bí-soâ neáu khoâng aên chaùo saùng thì seõ bò ñoùi böùc baùch, cho neân con cuùng".

Tyø-xaù-khö laïi baïch Phaät: “Con nghe ôû choã coù Bí-soâ qua ñôøi, Phaät thoï kyù vò aáy chöùng quaû Döï löu hoaëc chöùng quaû Nhaát lai, Baát lai, A-la-haùn. Baïch Theá toân, caùc vò ñoù ñaõ töøng ñeán thaønh Thaát-la-phieät thoï con cuùng döôøng hay chöa?”, Phaät noùi: “Ñaõ töøng thoï”, Tyø-xaù-khö noùi: “Neáu caùc vò aáy ñaõ töøng thoï con cuùng döôøng thì vôùi phöôùc maø con ñaõ thí, nhôø nhaân duyeân naøy con seõ ñöôïc phöôùc trí vieân maõn”, Phaät noùi: “Laønh thay, phöôùc maø coâ ñaõ thí coâng ñöùc vieân maõn”. Sau ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Ta cho pheùp caùc Bí-soâ caát chöa aùo taém möa ñeå tuøy choã taém röûa”, caùc Bí-soâ khoâng bieát may vôùi kích löôïng nhö theá naøo neân may hoaëc quaù roäng hoaëc quaù chaät, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi khoâng neân may nhö vaäy, neân may ñuùng löôïng, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu coù Bí-soâ may aùo taém möa neân may ñuùng löôïng, ñuùng löôïng laø beà daøi saùu tröông tay, beà roäng hai tröông tay röôõi cuûa Phaät, neáu may quaù löôïng naøy phaûi caét boû, phaïm Ba-daät-ñeå-ca”. AÙo taém möa laø duøng ñeå taém möa, töï laøm hay baûo ngöôøi laøm ñeàu phaûi laøm ñuùng löôïng.

Hoïc Xöù Thöù Chín Möôi: MAY Y ÑOÀNG VÔÙI KÍCH THÖÔÙC Y CUÛA PHAÄT Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø may y kích thöôùc baèng y cuûa Phaät, chæ khoaùc moät beân, coøn laïi bao nhieâu ñeàu doàn

ôû treân vai, caùc Bí-soâ thaáy töôûng laø khaùch môùi ñeán muoán cho maùt neân môùi ñaép y nhö theá, OÂ-ba-nan-ñaø lieàn giaûi thích laø do may y baèng kích thöôùc y cuûa Phaät, caùc Bí-soâ che traùch roài baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu coù Bí-soâ may y baèng kích thöôùc y cuûa Phaät hoaëc hôn thì phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Kích thöôùc y cuûa Phaät laø beà daøi möôøi tröông tay, beà roäng saùu tröông tay cuûa Phaät”. Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Möôøi tröông tay cuûa Phaät baèng ba möôi tröông tay cuûa ngöôøi thöôøng töùc laø möôøi laêm khuyûu tay; beà roäng saùu tröông tay cuûa Phaät baèng möôøi taùm tröông tay cuûa ngöôøi thöôøng töùc laø chín khuyûu tay.

I. BOÁN PHAÙP BA LA ÑEÀ XAÙ NI

Nhieáp Tuïng:

Thoï cuûa ni chaúng thaân thích,

Trong nhaø xöû phaân thöùc aên,

Khoâng thænh maø ñeán Hoïc gia,

Thoï thöùc aên beân ngoaøi chuøa.

Hoïc Xöù Thöù Nhaát: THOÏ THÖÙC AÊN TÖØ NI KHOÂNG THAÂN THÍCH Phaät ôû trong Truùc laâm thaønh Vöông xaù, luùc ñoù ôû thaønh Ñaéc-xoa- thi-ca coù moät tröôûng giaû cöôùi vôï chöa bao laâu sanh ñöôïc moät con gaùi, thaân coù ba ñöùc nhö

hoa OÁt-baùt-la xanh: Moät laø thaân coù saéc maøu vaøng roøng nhö tua cuûa hoa sen, hai laø maét maøu xanh bieác nhö maøu laù sen, ba laø thaân coù muøi thôm nhö höông hoa sen. Sau hai möôi moát ngaøy tröôûng giaû môû tieäc aên möøng ñaët teân cho con, thaân toäc baøn vôùi nhau: “Haøi nhi naøy coù ba ñöùc cuûa hoa sen xanh neân ñaët teân laø Thanh-lieân-hoa”. Ñeán khi tröôûng thaønh Thanh-lieân-hoa ñöôïc gaû cho con trai cuûa moät tröôûng giaû trong thaønh, veà nhaø choàng chöa bao laâu thì cha cuûa Thanh-lieân-hoa laâm bònh qua ñôøi. Thôøi gian sau, meï cuûa Thanh-lieân-hoa khoâng thuû chí thôø choàng neân cuøng con reã tö thoâng, luùc ñoù Thanh-lieân-hoa ñaõ sanh ñöôïc moät gaùi, moät hoâm tình côø baét gaëp meï vaø choàng cuøng laøm vieäc phi phaùp neân töùc giaän boàng con gaùi noùi vôùi choàng: “Ngöôi laø ñoà voâ loaïi, sao khoâng cuøng ñöùa beù naøy laøm ñieàu phi phaùp luoân ñi”, noùi roài quaêng ñöùa beù gaùi leân caønh caây laøm ñöùa beù bò thöông nôi ñaàu. Thanh-lieân-hoa luùc ñoù giaän khoâng ngoù laïi, laáy khaên truøm ñaàu roài boû nhaø ñi, gaëp moät ñoaøn thöông buoân ñi veà höôùng thaønh Vò ñoä beøn thaùp tuøng theo. Vò thöông chuû thaáy Thanh-lieân-hoa nghi dung ñoan trang neân hoûi: “Coâ ñaõ thuoäc veà ai

chöa?”, ñaùp: “Ai coù theå lo cho toâi côm aùo thì toâi thuoäc veà ngöôøi ñoù”, thöông chuû nghe roài beøn cung caáp y thöïc cöôùi laøm vôï, sau ñoù daãn veà nhaø cuøng ôû traûi qua thôøi gian khaù laâu. Thôøi gian sau nhaân dòp chôû haøng hoùa ñeán thaønh Ñaéc-xoa-thi-ca, moät ngöôøi baïn thaân noùi vôùi thöông chuû: “Coù cuûa caûi maø khoâng thoï laïc, coøn ñôïi ñeán khi naøo. Baïn neân tìm theâm moät ngöôøi con gaùi ñeïp nöõa cöôùi laøm vôï”, thöông chuû noùi: “Neáu coù ngöôøi naøo dung nghi töông tôï nhö Thanh-lieân-hoa thì toâi môùi cöôùi”, ngöôøi baïn noùi: “Taïi nhaø coù moät ngöôøi con gaùi ñeïp hôn Thanh-lieân-hoa nhieàu”, thöông chuû nghe roài lieàn cuøng ñeán ñoù xem thöû, thaáy vöøa yù lieàn hoûi cöôùi laøm vôï roài daãn trôû veà thaønh Vò ñoä, caùch nhaø khoâng xa lieàn ñeå ngöôøi vôï môùi cöôùi vaø phaân nöûa haøng hoùa ôû ñoù roài veà nhaø, Thanh-lieân-hoa thaáy lieàn hoûi: “Sao ít haøng hoùa theá?”, thöông chuû noùi laø bò cöôùp, Thanh-lieân- hoa hoûi sao khoâng truy taàm, thöông chuû noùi: “Toâi vì soá haøng hoùa bò cöôùp ñoù neân muoán trôû laïi truy taàm”, noùi roài lieàn ra ñi. Sau ñoù ngöôøi baïn kia ñeán nhaø thaêm, Thanh-lieân-hoa noùi laø ñi truy taàm giaëc cöôùp, ngöôøi baïn kia lieàn noùi: “Khoâng phaûi laø ñi truy taàm giaëc cöôùp maø laø ñeán ôû vôùi vôï nhoû”, noùi roài lieàn keå laïi vieäc tröôùc ñoù cho Thanh-lieân-hoa nghe. Sau ñoù thöông chuû laïi trôû veà nhaø, Thanh-lieân-hoa lieàn hoûi: “OÂng ñaõ cöôùi vôï khaùc sao khoâng daãn veà ñaây?”, thöông chuû noùi: “Toâi sôï coù tranh chaáp neân khoâng daùm daãn veà”, Thanh-lieân-hoa noùi: “Neáu naøng aáy töông tôï vôùi toâi thì toâi coi nhö chò em, neáu nhoû hôn toâi nhieàu thì toâi coi nhö con gaùi, seõ khoâng coù tranh chaáp”. Thöông chuû nghe roài lieàn daãn vôï nhoû veà nhaø, Thanh-lieân-hoa nghe noùi laø ñoàng höông neân ñaëc bieät löu taâm töø nieäm, moät hoâm ngoài chaûi toùc cho ngöôøi vôï nhoû thaáy treân ñaàu coù veát seïo lieàn hoûi nguyeân do, ngöôøi

vôï nhoû naøy noùi: “Ngöôøi trong nhaø noùi khi em coøn beù, meï em giaän ba em vì moät vieäc gì ñoù neân quaêng em leân caây laøm em bò thöông treân ñaàu, do ñoù coù veát seïo naøy”, Thanh-lieân-hoa hoûi theâm veà nhaø cöûa, choã ôû, sau khi nghe noùi roài lieàn bieát ngöôøi vôï nhoû naøy chính laø con gaùi tröôùc kia cuûa mình, trong loøng thöông caûm suy nghó: “Xöa cuøng meï ñoàng choàng, nay cuøng con ñoàng choàng, thaät laø ñau loøng, ñaùng tôûm bieát bao”. Nghó roài lieàn laáy khaên truøm ñaàu boû nhaø ñi, thaùp tuøng theo caùc thöông nhôn ñi ñeán thaønh Quaûng nghieâm, taïi ñaây Thanh-lieân-hoa khoâng laøm daâm nöõ maø chæ tö thoâng vôùi caùc ngöôøi nam trong thaønh. Caùc daâm nöõ trong thaønh lieàn ñeán noùi vôùi Thanh-lieân-hoa raèng: “Coâ troäm phaùp cuûa chuùng toâi ñeå kieám soáng maø khoâng noùi moät lôøi tình nghóa gì caû, coâ coù thuaät gì duï hoaëc ñöôïc hoï?”, Thanh-lieân-hoa noùi: “Toâi khoâng coù thuaät gì khaùc, nhöng khoâng coù moät ngöôøi nam naøo gaëp maø laïi khoâng theo toâi”, caùc daâm nöõ noùi: “Neáu nhö lôøi coâ noùi thì trong thaønh naøy coù

moät nam töû baùn höông ñaõ thaønh töïu phaùp quaùn baát tònh, ñoái vôùi ngöôøi nöõ sanh taâm nhaøm lìa, neáu coâ phaù hoaïi ñöôïc phaïm haïnh cuøa ngöôøi nam ñoù thì chuùng toâi seõ toân coâ laø baäc nhaát trong giôùi daâm nöõ, neáu coâ khoâng laøm ñöôïc thì chuùng toâi seõ phaït coâ saùu möôi kim tieàn”, Thanh-lieân-hoa lieàn nhaän lôøi. Sau ñoù Thanh-lieân-hoa doïn tôùi ôû gaàn nhaø ngöôøi nam baùn höông, doái laäp baøy phöông tieän raát yeâu choàng baèng caùch sai thò nöõ ñeán cöûa haøng cuûa ngöôøi nam naøy mua höông thoa vaø caùc loaïi thuoác noùi raèng: “Phu chuû cuûa coâ chuû toâi bò bònh caàn duøng caùc thöù naøy”, ngöôøi chuû baùn höông naøy nghe roài lieàn nghó coâ chuû naøy trinh thuaän neân môùi ñoái vôùi choàng taän taâm nhö theá, daàn daàn sanh aùi luyeán. Thôøi gian sau, Thanh- lieân-hoa noùi doái laø choàng cheát, khi ñi ngang qua cöûa haøng baùn höông hieän daùng veû thöông tieác saàu khoå, ngöôøi chuû baùn höông thaáy vaäy caøng theâm aùi luyeán… cuoái cuøng bò Thanh-lieân-hoa phaù hoaïi phaïm haïnh, khoâng bao laâu sau mang thai, caùc daâm nöõ voâ cuøng thaùn phuïc, suy toân laø baäc nhaát trong giôùi daâm nöõ. Luùc ñoù ôû thaønh Quaûng nghieâm, cöûa Ñoâng vaø cöûa taây ñeàu coù nam töû giöõ cöûa, hai ngöôøi naøy coù öôùc heïn vôùi nhau laø neáu beân naøy sanh trai, beân kia sanh gaùi thì cung nhau keát thoâng gia. Thôøi gian sau Thanh-lieân-hoa sanh ñöôïc moät trai, sôï nuoâi con seõ maát ñeïp vaø caùc nam töû khoâng tìm ñeán nöõa neân Thanh-lieân-hoa giao haøi nhi cho thò nöõ vaø moät caây ñeøn noùi raèng: “Ngöôi haõy ñem ñöùa beù naøy ñeå ôû giöõa ñöôøng nôi vaéng veû cuøng vôùi caây ñeøn naøy, roài rình xem ai ñeán mang noù ñi”, thò nöõ vaâng lôøi laøm nhö lôøi chuû baûo, thaáy ngöôøi giöõ cöûa Ñoâng ñeán boàng ñöùa beù ñi lieàn trôû veà baùo laïi. Luùc ñoù ngöôøi giöõ cöûa Ñoâng boàng haøi nhi veà giao cho vôï baûo nuoâi naáng daïy doã nhö con ruoät cuûa mình, sau ñoù môû tieäc aên möøng, ngöôøi giöõ cöûa Taây lieàn mang leã vaät ñeán chuùc möøng. Thôøi gian laâu sau Thanh-lieân-hoa laïi mang thai vaø sanh moät gaùi, cuõng nhö laàn

tröôùc baûo thò nöõ ñem boû giöõa ñöôøng, laàn naøy ngöôøi giöõ cöûa taây ñeán boàng veà nuoâi naáng, ngöôøi giöõ cöûa Ñoâng laïi ñem leã vaät ñeán chuùc möøng. Traûi qua thôøi gian laâu sau hai treû ñeàu tröôûng thaønh, con trai cuûa ngöôøi giöõ cöûa Ñoâng ñöôïc caùc baïn ruõ ñi chôi trong ngaøy tieát hoäi, chuùng huøn vôùi nhau ñöôïc saùu möôi kim tieàn ñeå ñöôïc cuøng Thanh-lieân-hoa hoan laïc. Ñöùa con trai naøy sau khi cuøng Thanh-lieân-hoa giao hoan sanh taâm yeâu quyù neân daãn veà nhaø cuøng ôû chung. Sau ñoù khoâng laâu ngöôøi giöõ cöûa Ñoâng ñeán hoûi ngöôøi giöõ cöûa Taây coù coøn nhôù lôøi öôùc heïn tröôùc kia khoâng, ngöôøi giöõ cöûa Taây lieàn noùi: “Con trai cuûa baïn ñaõ daãn daâm nöõ veà nhaø ôû chung, sao coøn nhaéc laïi lôøi öôùc heïn tröôùc”, ngöôøi giöõ cöûa Ñoâng noùi: “Nhaéc laïi ñeå hoûi cöôùi thì coù loãi gì?”. Caû hai cuøng thöïc hieän lôøi öôùc heïn tröôùc kia neân con gaùi cuûa ngöôøi giöõ cöûa Taây veà laøm daâu nhaø ngöôøi

giöõ cöûa Ñoâng. Luùc ñoù toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñeán khaát thöïc nhaø aáy lieàn noùi vôùi ngöôøi con gaùi: “Con coù bieát chaêng, ngöôøi vôï tröôùc cuûa choàng con chính laø meï ruoät cuûa con, choàng con laïi laø anh ruoät cuûa con. Cho neân con chôù neân ñoá kî laãn nhau khieán taïo theâm nghieäp aùc”, noùi roài lieàn boû ñi. Thôøi gian sau Thanh-lieân-hoa laïi sanh ñöôïc moät trai, ngöôøi con gaùi naøy boàng ñöùa beù ra ngoaøi daïo chôi gaëp moät thaày töôùng Baø-la- moân duøng keä hoûi: “Naøng ñeïp nhö dieäu hoa, Thaâm tín nôi tam baûo, Haøi nhi ñang boàng chôi, Baø con chi vôùi naøng?” Ngöôøi con gaùi noùi keä ñaùp: “Baø-la-moân nghe kyõ, Ñaây laø em cuûa toâi, Cuõng laø con anh toâi, Cuõng laø con cuûa toâi, Cuõng laø em cuûa choàng, Cha noù laø cha toâi, Vöøa laø cha laø choàng, Thaùnh giaû töø bi noùi”. Baø-la-moân nghe roài cöôøi boû ñi. Luùc ñoù Thanh-lieân-hoa ôû trong nhaø nghe ñöôïc laáy laøm laï hoûi thò nöõ: “Caû hai vöøa noùi vieäc gì?”, thò nöõ thuaät laïi ñaày ñuû, Thanh-lieân-hoa nghe roài lieàn suy nghó: “Ta do taïo nghieäp gì, tröôùc kia cuøng meï ñoàng choàng, sau cuøng con gaùi ñoàng reã, nay laïi cuøng con gaùi ñoàng choàng vöøa laø con vöøa laø reã”, nghó roài gieo mình xuoáng ñaát, caûm thaáy xaáu hoå bieát bao, nghó roài lieàn boû nhaø ra ñi, thaùp tuøng theo caùc thöông nhôn ñi ñeán thaønh Vöông xaù. Luùc ñoù coù naêm traêm ngöôøi nam trong thaønh naøy thöôøng tuï taäp vui chôi, nghe tieáng taêm cuûa Thanh-lieân- hoa neân ñöa naêm traêm kim tieàn cuøng Thanh-lieân-hoa ñeán trong vöôøn coû thôm hoan laï. Luùc ñoù toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân bieát Thanh-lieân-hoa ñaõ ñeán luùc ñöôïc giaùo hoùa neân ñeán trong vöôøn ñoù kinh haønh döôùi moät goác caây, moät trong nhöõng ngöôùi nam naøy troâng thaáy lieàn noùi vôùi Thanh- lieân-hoa: “Coâ coù thaáy toân giaû kia khoâng, toân giaû ñoù coù ñaïi oai thaàn, giôùi haïnh thanh khieát, buøn laày tham duïc khoâng theå laøm nhieãm oâ, coâ coù theå khieán cho toân giaû sanh taâm nhieãm hay khoâng?”, Thanh-lieân-hoa noùi: “Tröôùc kia toâi ñaõ laøm cho nam töû baùn höông tu quaùn baát tònh thaønh töïu phaûi sanh taâm nhieãm ñaém huoáng chi laø ngöôøi naøy”. Noùi roài lieàn ñeán choã toân giaû hieän veû yeâu kieàu, duøng thaân xuùc chaïm toân giaû, toân giaû lieàn voït

leân hö khoâng noùi keä:
“Ngöôi ñem thaân do xöông noái keát ñaùng nhaøm,
Taát caû gaân maïch raøng buoäc laïi vôùi nhau,
Thaân naøy voán do tinh huyeát ñöôïc thaønh töïu,
Nöông ngöôøi khaùc kieám soáng baûo ñeán khinh ta,
Ñaõy da bao boïc ñaày aép chaát baát tònh,
Ngaøy ñeâm aên vaøo thaûi ra khoâng ngöøng döùt,
Chín loã thöôøng chaûy, gheû khoâng laønh,
Doïc ngang khí ueá chöùa ñaày thaân,
Neáu moïi ngöôøi ngoä bieát vieäc naøy,
Nhö ta bieát thaân ngöôi baát tònh,
Ví nhö nhaø xí khoâng theå gaàn,
Boû ñoù lìa xa, taâm khoâng ñaém,
Do hoï muø môø, khoâng maét hueä,
Thöôøng bò ngu si che khuaát laáp,
Do taâm meâ naøy yeâu thích ngöôi,
Gioáng nhö voi giaø luùn buøn saâu”.
Thanh-lieân-hoa maét thaáy toân giaû thaàn löïc hi höõu, nghe keä xeùt thaáy thaân mình laø baát tònh, töø xa kính leã toân giaû roài noùi keä:
“Con bieát thaân do xöông noái keát ñaùng nhaøm,
Taát caû gaân maïch raøng buoäc laïi vôùi nhau,
Thaân naøy voán do tinh huyeát ñöôïc thaønh töïu,
Nöông ngöôøi khaùc kieám soáng baûo lieàn khinh nhau,
Ñaõy da bao boïc ñaày aép chaát baát tònh,
Ngaøy ñeâm aên vaøo thaûy ra khoâng ngöøng döùt,
Chín loã thöôøng chaûy baát tònh, gheû khoâng laønh,
Doïc ngang khí ueá chöùa ñaày thaân,
Neáu moïi ngöôøi ngoä bieát vieäc naøy,
Nhö ñaïi Thaùnh giaû bieát baát tònh,
Ví nhö nhaø xí khoâng theå gaàn,
Boû ñoù lìa xa, taâm khoâng ñaém,
Do hoï muø môø khoâng maét hueä,
Thöôøng bò ngu si che khuaát laáp,
Do taâm meâ naøy yeâu thích con,
Gioáng nhö voi giaø luùn buøn saâu.
Cuùi xin Ñaïi thaùnh hieän thaân xuoáng,
Vì con giaûng noùi phaùp vi dieäu,

Xuaát gia trong Thaùnh giaùo toái thaéng,
SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49
682

Phaùt nguyeän thöôøng tu haïnh ly duïc". Luùc ñoù toân giaû vì thöông xoùt neân hieän thaân trôû xuoáng, quaùn xeùt caên cô noùi phaùp khieán cho Thanh-lieân-hoa ñöôïc Kieán ñeá. Ñaõ Kieán ñeá roài lieàn ñaûnh leã toân giaû caàu xin xuaát gia, sau ñoù trôû laïi choã naêm traêm ngöôøi nam traû laïi tieàn cho hoï, xaáu hoå taï toäi, moïi ngöôøi tuøy hæ ñoàng ñeán ñaûnh leã toân giaû roài ñi. Ñaïi Muïc-kieàn-lieân sau ñoù daãn Thanh-lieân-hoa ñeán choã Theá toân ñaûnh leã Phaät roài ñem vieäc treân baïch Phaät, Theá toân vieát thö cho Ñaïi theá chuû baûo Thanh-lieân-hoa mang ñeán thaønh Thaát-la-phieät, vua AÛnh-thaéng sai ngöôøi ñöa Thanh-lieân-hoa ñeán ñoù ñeå xuaát gia. Sau khi ñöôïc xuaát gia, coâ noå löïc sieâng tu khoâng ngôi nghæ, khoâng bao laâu sau ñaéc quaû A-la-haùn, ñöôïc Phaät khen laø thaàn löïc baäc nhaát trong caùc Bí-soâ ni. Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Caùc thaày neân quaùn saùt trong bieån sanh töû luaân hoài baát ñònh, ai khoâng phaûi laø cha meï, ai khoâng phaûi laø con trai con gaùi vaø bao nhieâu thaân thöùc khaùc nhö Thanh-lieân-hoa, ngay trong thaân toäc coøn laøm vieäc phi phaùp huoáng chi laø caùch ñôøi, neáu khoâng chöùng Thaùnh quaû thì traàm luaân maõi khoâng thoâi. Caùc thaày ôû trong ba coõi neân caàu xuaát ly nhö löûa chaùy ñaàu, caûnh duïc theá gian khoâng coù haïn kyø nhaøm ñuû neân mau xa lìa, tu töôûng voâ thöôøng, khôûi töôûng thaây hoâi thoái, ngaøy ñeâm heä nieäm quaùn chieáu, neân hoïc nhö theá". Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: "Vì nhaân duyeân gì thaân cuûa Thanh-lieân-hoa coù ñuû ba ñöùc nhö Theá-laïi ñoái vôùi thaân toäc laøm ñieàu taïp loaïn. Sau khi xuaát gia lieàn chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, ñöôïc Phaät khen ngôïi laø thaàn löïc baäc nhaát trong caùc Bí-soâ ni?", Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Thuôû xöa coù moät thöông chuû mang haøng hoùa ñeán phöông khaùc kinh doanh ñeå vôï ôû laïi nhaø, thôøi gian sau do phieàn naõo böùc baùch, bò löûa duïc ñoát loøng, ngöôøi vôï thaáy nhaø cuûa daâm nöõ caùch ñoù khoâng xa thöôøng coù nam töû lui tôùi neân tình sanh öa thích. Ngöôøi vôï naøy lieàn hoûi moät baø giaø: "Laøm phöông nghieäp gì ñeå nhöõng mong caàu cuûa mình ñöôïc xöùng yù?", baø giaø noùi: "Haõy cuùng döôøng thöùc aên vaø caùc moùn caàn duøng cho vò thaéng phöông ñieàn thì moïi sôû nguyeän ñeàu ñöôïc thaønh töïu". Sau ñoù baø giaø chæ ngöôøi vôï cuûa thöông chuû ñeán cuùng döôøng cho moät vò Ñoäc giaùc, ngöôøi vôï naøy cuùng döôøng thöùc aên vaø hoa sen xanh roài phaùt nguyeän: "Nguyeän coâng ñöùc cuùng döôøng naøy ôû ñôøi vò lai ñöôïc thaân ñoan nghieâm nhö saéc hoa sen xanh, muøi thôm vieân maõn thuaân theo yù mong caàu cuûa ngöôøi nam khoâng ñeå thieáu thoán, cho ñeán ñöôïc ñaïi thaàn löïc, gaëp baäc ñaïi sö ñích thaân thöøa söï'." Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Tieàn thaân cuûa Thanh-lieân-hoa thöôøng laøm mai moái cho nhieàu ngöôøi ôû trong thaân toäc cuøng laøm vieäc phi phaùp. Xöa do phaùt nguyeän neân nay ñöôïc thaân thaéng dieäu coù ba ñöùc cuûa hoa sen, do

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 49
683

xöa laøm mai moái cho trong thaân toäc neân nay ôû trong thaân toäc cuûa mình töï chieâu laáy quaû baùo. Laïi do nguyeän löïc neân gaëp Muïc lieân daãn ñeán gaëp ta, ñöôïc xuaát gia chöùng quaû A-la-haùn". Phaät ôû trong thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Bí-soâ ni Thanh-lieân-hoa daõ chöùng quaû roài do kính troïng Tam baûo neân phaùt nguyeän: "Khaát thöïc ñöôïc thöùc aên laàn ñaàu seõ daâng cuùng cho Taêng, khaát thöïc ñöôïc laàn sau môùi töï thoï duïng". Moät hoâm, sau khi khaát thöïc ñöôïc thöùc aên daâng cuùng cho Taêng roài, khaát thöïc laàn sau ñònh thoï duïng thì gaëp moät Bí-soâ mang baùt khoâng trôû veà, coâ lieàn ñöa phaàn aên cuûa mình cuùng cho vò aáy, töï mình phaûi nhòn ñoùi. Qua hoâm sau, thöùc aên khaát thöïc ñöôïc laàn ñaàu ñem cuùng cho Taêng roài, thöùc aên khaát thöïc ñöôïc laàn sau ñònh aên thì gaëp OÂ-ba-nan- ñaø, OÂ-ba-nan-ñaø muoán thöû taâm coâ neân ñeán hoûi xin thöùc aên, coâ lieàn ñem phaàn thöùc aên cuûa mình cuùng cho OÂ-ba-nan-ñaø, töï mình phaûi nhòn ñoùi nhö vaäy laø troïn hai ngaøy. Qua saùng hoâm sau trong luùc theo thöù lôùp khaát thöïc, do bò ñoùi hai ngaøy vaø do khí trôøi noùng böùc neân coâ ngaõ xæu giöõa ñöôøng, ngoaïi ñaïo thaáy roài cuøng nhau baøn taùn: "Nghe noùi Thanh-lieân- hoa lìa duïc ñaéc quaû, taïi sao nay gaëp Thích ca töû laïi khôûi taâm duïc nhieãm ngaõ xæu nhö theá", caùc Bí-soâ nghe bieát lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu coù Bí-soâ treân ñöôøng ñi trong thoân xoùm, töø choã Bí-soâ ni khoâng phaûi baø con töï tay thoï thöùc aên ñeå aên thì Bí-soâ naøy sau khi trôû veà truù xöù neân ñeán choã caùc Bí-soâ ôû ngoaøi thoân noùi rieâng töøng vò: Ñaïi ñöùc, toâi phaïm aùc phaùp ñoái thuyeát, laø vieäc khoâng neân laøm, nay ñoái tröôùc ñaïi ñöùc thuyeát hoái. Ñaây goïi laø phaùp ñoái thuyeát". Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Thöùc aên laø chæ cho hai loaïi cuûa naêm moùn aên. Bí-soâ naøy laø chæ cho ngöôøi phaïm toäi. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ñoái vôùi ni khoâng phaûi baø con, khôûi töôûng khoâng phaûi baø con vaø nghi ôû treân ñöôøng ñi trong thoân töï tay nhaän thöùc aên thuoäc trong hai loaïi cuûa naêm moùn aên, khi aên phaïm toäi Ñoái thuyeát. Neáu ni laø baø con, khôûi töôûng khoâng phaûi laø baø con vaø nghi thì phaïm AÙc-taùc. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Hai: THOÏ THÖÙC AÊN DO BÍ SOÂ NI CHÆ TRAO Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù trong theá gian maát muøa ñoùi keùm khaát thöïc khoù ñöôïc, Luïc chuùng ñeán choã chuùng möôøi hai ni ñöôïc môøi duøng tieåu thöïc, Luïc chuùng khoâng thoï noùi

raèng: "Neáu khi thí chuû thænh Taêng thoï thöïc, caùc coâ neân chæ veõ thí chuû daâng cuùng thöùc aên ngon cho chuùng toâi thì chuùng toâi môùi aên", chuùng möôøi hai ni nhaän lôøi. Sau ñoù coù thí chuû thænh Phaät vaø taêng ñeán nhaø thoï thöïc, Phaät khoâng ñeán chæ coù chuùng taêng ñeán, khi chuùng taêng aên, ni Thoå

la-nan-ñaø baûo thí chuû: “Thaùnh giaû Nan-ñaø… saùu vò naøy laø thuoäc doøng hoï Thích xuaát gia thoâng suoát ba taïng, laø baäc ñaïi phaùp sö, coâ haûy daâng thöùc aên ngon tôùi cho caùc thaùnh giaû ñoù”, thí chuû nghe roài lieàn daâng thöùc aên ngon ñeán cho saùu vò nhieàu hôn caùc Bí-soâ khaùc, khieán caùc Bí-soâ kia aên khoâng ñuû no. Thí chuû thaáy vaäy bieát mình ñaõ laøm vieäc phi phaùp, cuùng döôøng khoâng coù taâm bình ñaúng beøn cheâ traùch coâ ni, vò thò giaû mang thöùc aên veà cho Phaät ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu coù nhieàu Bí-soâ thoï thöïc ôû nhaø baïch y, coù Bí-soâ ni chæ veõ thí chuû neân daâng cuùng thöùc aên ngon cho Bí-soâ naøy… thì caùc Bí-soâ neân baûo coâ ni kia raèng: Coâ ñöøng neân laøm nhö vaäy, haõy ñôïi caùc Bí-soâ aên xong. Neáu khoâng coù moät vò naøo noùi lôøi nhö theá thì caùc Bí-soââ sau khi trôû veà truù xöù neân neân choã caùc Bí-soâ ôû ngoaøi thoân noùi rieâng töøng vò: Ñaïi ñöùc, toâi phaïm aùc phaùp ñoái thuyeát, laø vieäc khoâng neân laøm, nay ñoái tröôùc ñaïi ñöùc thuyeát hoái. Ñoù goïi laø phaùp ñoái thuyeát”. Neáu coù nhieàu Bí-soâ laø chæ cho hai, ba ngöôøi trôû leân. Bí-soâ ni laø chæ cho ni Thoå la-nan-ñaø. Caùc Bí-soâ laø chæ cho ngöôøi noùi lôøi khieån traùch. Neáu khoâng coù moät vò naøo laø noùi soá löôïng toái thieåu. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ aên aên ôû gaùc treân vaø ôû gaùc giöõa, luùc ñoù ôû gaùc treân coù ni chæ veõ thì trong caùc Bí-soâ nay neân coù moät vò noùi lôøi khieån traùch coâ ni, neáu khoâng coù ai khieån traùch coâ ni thì caùc Bí-soâ ñeàu phaïm phaùp ñoái thuyeát. Bí-soâ aên ôû gaùc giöõa neân hoûi Bí-soâ ôû gaùc treân ñaû coù ai khieån traùch coâ ni ñoù chöa, neáu khoâng hoûi maø aên thæ ñeáu phaïm AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ aên ôû taàng treät vaø ôû phoøng trong cuõng chuaån theo treân neân bieát. Neáu Bí-soâ töø trong nhaø ñi ra, coù Bí-soâ khaùc töø ngoaøi ñeán, vaøo trong nhaø neáu nghe coù tieáng coâ ni chæ veõ thì neân hoøi Bí-soâ vöøa môùi ñi ra laø coù vò naøo khieån traùch coâ ni chöa, neáu khoâng hoûi maø aên thì phaïm AÙc-taùc. Neáu thí chuû doïn aên ôû nhieàu choã, choã naøo coù coâ ni chæ veõ thì choã ñoù phaïm boån toäi, caùc choã khaùc phaïm khinh. Neáu thí chuû duyeân nôi coâ ni naøy maø daâng cuùng thöùc aên cho Taêng thì tuøy coâ coù chæ veõ gì, Bí-soâ ñeàu khoâng phaïm. Hoaëc tuy coù chæ veõ nhöng vôùi taâm khoâng phaân bieät, hoaëc thaáy coù vò khoâng ñöôïc thöùc aên neân baûo thí chuû mang ñeán ñeàu khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.